सन २०१८ च्या खरीप हंगामामध्ये राज्यातील तालुक्यांमध्ये दुष्काळ घोषित करण्याबाबत......

महाराष्ट्र शासन

महसूल व वन विभाग

शासन निर्णय, क्रमांक: एससीवाय - २०१८/प्र.क्र.८९ /म-७

मंत्रालय, मुंबई - ४०००३२

दिनांक: ३१ ऑक्टोबर,२०१८

वाचा:- १) शासन निर्णय,क्रमांक:संकिर्ण-२०१७/प्र.क्र.१७३/२०१७/म-७, दि. ७ ऑक्टोबर, २०१७

२) शासन निर्णय,क्रमांक:संकिर्ण-२०१७/प्र.क्र.१७३/२०१७/म-७,दि. २८ जून, २०१८

३) शासन पत्र क्रमांक: एससीवाय-२०१८/प्र.क्र.८९/म-७, दि. ११ ऑक्टोबर,२०१८ व दि.१५ ऑक्टोबर २०१८

४) शासन पत्र क्रमांक: एससीवाय-२०१८/प्र.क्र.१९४/म-७, दि.१९ ऑक्टोबर, २०१८

५) शासन निर्णय क्रमांक: एससीवाय-२०१८/प्र.क्र.८९/म-७, दि. २३ ऑक्टोबर २०१८.

प्रस्तावना :

दुष्काळ व्यवस्थापन संहिता २०१६ नुसार जिल्हातील दुष्काळी परिस्थितीचे मुल्यांकन करण्याबाबत संदर्भाधीन शासन निर्णय क्रमांक १ अन्वये सविस्तर कार्यपध्दती विहित करण्यात आली आहे. दुष्काळाची दुसरी कळ लागू झालेल्या या १८० तालुक्यांमध्ये प्रत्यक्ष पिकांचे नुकसानीचे सत्यापन करण्यात आले असून सत्यापनातील निष्कर्षाच्या आधारे जिल्हास्तरीय व राज्यस्तरीय दुष्काळ देखरेख समितीकडून प्राप्त झालेल्या प्रस्तावानुसार राज्यातील तालुक्यांमध्ये दुष्काळ घोषित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

राज्यातील तालुक्यांमध्ये जून ते सप्टेंबर या कालावधीतील पर्जन्याची तूट, उपलब्ध असलेल्या भूजलाची कमतरता, दूरसंवेदन विषयक निकष, वनस्पती निर्देशांक, मृदू आर्द्रता , पेरणीखालील क्षेत्र व पीकांची स्थिती या सर्व घटकांचा एकत्रित विचार करून या घटकांनी प्रभावित झालेल्या तालुक्यामध्ये आपत्तीची शक्यता विचारात घेवून राज्य शासन परिशिष्ट “अ” मध्ये नमूद केलेल्या १५१ तालुक्यांमध्ये त्यांच्या नावासमोर दर्शविल्याप्रमाणे **गंभीर /मध्यम स्वरूपाचा दुष्काळ** जाहीर करीत आहे.

२. दुष्काळ घोषित केल्याचे आदेश दिनांक ३१ ऑक्टोबर २०१८ पासून अंमलात येतील व शासनाने हे आदेश रद्द न केल्यास पुढील ६ महिन्यांच्या कालावधी पर्यंत लागू राहतील. संबंधित जिल्हाधिकारी यांनी या आदेशास जिल्हयामध्ये प्रसिध्दी द्यावी. दुष्काळ घोषित केलेल्या तालुक्यांमध्ये आवश्यक उपाययोजना

अंमलात आणण्यास संबंधित जिल्हयाचे जिल्हाधिकारी यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे. त्यांनी तातडीने आवश्यक उपाययोजना अंमलात आणाव्यात.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१८१०३११७२२३४९२१९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

Subhash Hanmant Umaranikar

Digitally signed by Subhash Hanmant Umaranikar
DN: c=IN, o=Government Of Maharashtra, ou=Revenue and Forest Department, postalCode=400032, st=Maharashtra,
2.5.4.20=d5ea2bb9565eeb9b02d583f130371941a03fc5d98df65d3daaf e66960a165024,
serialNumber=596a24adfcfcd3edb4245812c0eaccecdf4de3ec6a308b4 2a682a980bca4db38, cn=Subhash Hanmant Umaranikar
Date: 2018.10.31 17:30:57 +05'30'

(सुभाष उमराणीकर)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१) मा. राज्यपाल यांचे सचिव,मलबार हिल,मुंबई
२) मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव,मंत्रालय,मुंबई
३) सर्व मा. लोकसभा सदस्य/राज्यसभा सदस्य (महाराष्ट्रातील)
४) सर्व मा. विधानसभा सदस्य/विधान परिषद सदस्य,
५) मा. मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
६) मा. मुख्य सचिव यांचे उपसचिव, मंत्रालय,मुंबई,
७) अपर मुख्य सचिव (वित्त),वित्त विभाग, मंत्रालय,मुंबई,
८) अपर मुख्य सचिव (कृषी), कृषी व पदुम विभाग,मंत्रालय,मुंबई,
९) अपर मुख्य सचिव (मदत व पुनर्वसन), महसुल व वन विभाग, मंत्रालय , मुंबई
१०)अपर मुख्य सचिव (महसुल), महसुल व वन विभाग, मंत्रालय , मुंबई
११)अपर मुख्य सचिव (पाणी पुरवठा व स्वच्छता), पाणी पुरवठा विभाग, मंत्रालय , मुंबई
१२)प्रधान सचिव (उद्योग, ऊर्जा व कामगार), उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय , मुंबई
१३)प्रधान सचिव (सहकार), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय , मुंबई
१४)प्रधान सचिव (जलसंपदा), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय , मुंबई
१५)सचिव (मृदु व जलसंधारण), मृदु व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय , मुबई
१६)आयुक्त (कृषी) , कृषी आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
१७)महालेखापाल १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर
१८)महालेखापाल १/२ (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर.
१९) सर्व विभागीय आयुक्त,

२०) सर्व जिल्हाधिकारी
२१) सर्व जिल्हा अधिक्षक / कृषी अधिकारी
२२) वित्त विभाग (व्यय-९/ अर्थसंकल्प/अर्थोपाय), मंत्रालय, मुंबई
२३) सर्व सहसचिव / उपसचिव, कृषी व पदुम विभाग,मंत्रालय,मुंबई,
२४) सह सचिव तथा वित्तिय सल्लागार, मदत व पुनर्वसन,
२५) महसूल व वन विभागातील (कार्यासन क्रमांक म-३/म-११)
२६) निवडनस्ती (कार्यासन म-७)

शासन निर्णय क्रमांक: एससीवाय-२०१८/प्र.क्र.८९/म-७, दिनांक : ३१ ऑक्टोबर,२०१८ चे

परिशिष्ट " अ "

सन २०१८ खरीप हंगामातील दुष्काळग्रस्त तालुक्यांची यादी

अ.क्र.	जिल्हा	गंभीर स्वरूपाचा दुष्काळ असणारे तालुके	संख्या	मध्यम स्वरूपाचा दुष्काळ असणारे तालुके	संख्या
१	पुणे	निरंक	०	आंबेगांव , पुरंदर सासवड, वेल्हे, बारामती, दौंड, इंदापूर, शिरूर - घोडनंदी	७
२	सांगली	जत,कवठेमहांकाळ,खानापूर -विटा, आटपाडी, तासगांव	५	निरंक	०
३	सातारा	माण-दहीवडी	१	कोरेगांव, फलटण	२
४	सोलापूर	करमाळा, माढा, माळशिरस, मंगळवेढे, पंढरपूर, सांगोले, अक्कलकोट, मोहोळ, दक्षिण सोलापूर	९	निरंक	०
५	पालघर	पालघर, तलासरी,विक्रमगड	३	निरंक	०
६	धुळे	धुळे, सिंदखेडे	२	शिरपूर	१
७	जळगांव	अमळनेर, भडगांव, भुसावळ, बोदवड, चाळीसगांव, चोपडा, जळगांव, जामनेर, मुक्ताईनगर, पाचोरा, पारोळा, रावेर , यावल	१३	निरंक	०
८	नंदुरबार	नंदुरबार, नवापूर,शहादा	३	तळोदे	१
९	नाशिक	बागलान, मालेगांव, नांदगांव, सिन्नर	४	देवळा,इगतपुरी, नाशिक, चांदवड	४
१०	अहमदनगर	कर्जत,अहमदनगर,नेवासा, पारनेर, पाथर्डी, रहाता, राहुरी,संगमनेर, शेवगांव, श्रीगोंदा, जामखेड	११	निरंक	०
११	औरगाबाद	औरंगाबाद, गंगापूर, खुलताबाद, पैठण, फुलंब्री, सिल्लोड, सोयगांव, वैजापूर, कन्नड	९	निरंक	०

१२	बीड	आष्टी, बीड, धारूर, गेवराई,माजलगांव, शिरूर (कासार), वडवणी, आंबेजोगाई, केज, परळी,पाटोदा	११	निरंक	०
१३	जालना	अंबड,बदनापूर,भोकरदन, घनसावंगी, जाफ्राबाद, जालना, परतूर	७	निरंक	०
१४	नांदेड	मुखेड,देगलूर	२	उमरी	१
१५	उस्मानाबाद	लोहारा,कळंब,उस्मानाबाद, परांडा, तुळजापुर, वाशी,भूम	७	निरंक	०
१६	परभणी	मनवथ, पाथरी, सोनपेठ, पालम, परभणी, सेलू	६	निरंक	०
१७	हिंगोली	हिंगोली,सेनगांव	२	कळमनुरी	१
१८	लातूर	निरंक	०	शिरूर अनंतपाळ	१
१९	अकोला	निरंक	०	बाळापूर,बार्शिटाकळी, मुर्तिजापूर, तेल्हारा, अकोला	५
२०	अमरावती	मोर्शी	१	अचलपूर,चिखलदरा, वरूड, अंजनगांव सुर्जी	४
२१	बुलडाणा	खामगांव,लोणार,नांदुरा, संग्रामपूर, शेगांव, मलकापूर, सिंदखेड राजा	७	मोताळा	१
२२	वाशिम	निरंक	०	रिसोड	१
२३	यवतमाळ	बाभुळगांव, दारव्हा,कळंब, महागांव, उमरखेड,राळेगाव	६	केलापूर,मारेगांव, यवतमाळ	३
२४	चंद्रपूर	चिमूर	१	ब्रम्हपुरी, नागभिर, राजुरा, सिंदेवाही	४
२५	नागपूर	काटोल, कळमेश्वर	२	नरखेड	१
२६	वर्धा	निरंक	०	आष्टी,कारंजा	२
एकूण २६ जिल्हे		**गंभीर दुष्काळाचे तालुके**	**११२**	**मध्यम दुष्काळाचे तालुके**	**३९**